

דער קינדער-גאָרטן איז געצילט פֿאַר אײַער קינד

בראָשור וועגן דער לערן-פּראָגראַם אין קינדער-גאָרטן



Skolverket



איר זענט וויכטיק

איר זענט דער מענטש וואס שטייט צום סאמע נאָענטסטן צו אײַער קינד. דעריבער זענען אײַערע מיינונגען וויכטיק פֿאַרן קינדער-גאָרטן. אויב איר וועט אויסדריקן דאָס וואָס איר טראַכט, וועט דער פערסאָנאַל גרינגער קענען צושטעלן אײַער קינד גענוי דאָס וואָס עס באַדאַרף. אויף צו קענען משפּיע זײַן מוזט איר וויסן, ווי אַזוי דער קינדער-גאָרטן דאַרף אַרבעטן.

דער וועג צום ציל

די רעגירונג האָט באַשטימט אַ לערן-פּראָגראַם אין וועלכער עס ווערן באַשריבן די גרונטווערטן פֿון קינדער-גאָרטן, זײַנע צילן און אויפגאַבעס. אַז איר וועט איבערלייענען די לערן-פּראָגראַם פֿאַרן קינדער-גאָרטן וועט איר פֿאַרשטיין וואָס איר קענט דערוואַרטן און פֿאָדערן פֿון קינדער-גאָרטן.

עס זענען פֿאַראַן קינדער-גערטנער פֿון דער לאַקאַלער אינסטאַנץ, ווי אויך פֿרײַע קינדער-גערטנער. אַ ראַט, אַן אויסגעקליבענער דורך פּאָליטישע וואַלן, איז פֿאַראַנטוואָרטלעך פֿאַר די קינדער-גערטנער פֿון דער לאַקאַלער אינסטאַנץ. די פֿרײַע קינדער-גערטנער האָבן אַ באַזונדערע אַדמיניסטראַציע וואָס טראַגט דאָס אַחריות איבער זיי. אַלע קינדער-גערטנער מוזן נאָכגיין די לערן-פּראָגראַם.

דער קינדער-גאָרטן נעמט אַרײַן אין אַלגעמיין קינדער צווישן איין און זעקס יאָר אַלט. יעדעס קינד צווישן 3 און 6 יאָר אַלט האָט דאָס רעכט זיך צו לערנען אומזיסט אין קינדער-גאָרטן אין משך פֿון 525 שעה אַ יאָר.

“אין קינדער-גארטן וועלן די קינדער באגעגענען דערוואקסענע וואָס פֿאַרשטייען דעם פּאָטענציאַל וואָס ליגט אין יעדן קינד.”

פון דער לערן-פראַגראַם פֿאַרן קינדער-גארטן, LPFÖ 98 (אויסגעבעסערט 2010)



טראָט בײַ טראָט לערנט מען זיך אַ גאַנץ לעבן

דער קינדער-גארטן מוז שטיין אויף דעמאָקראַטישע פּרינציפּן. עס גייט דער עיקר אין דעם, אַז דער פּערסאָנאַל זאָל שאַפֿן אַן אָפֿענע און דעמאָקראַטישע אַטמאָספֿער אין וועלכער יעדעס קינד זאָל קענען דערשפּירן סײַ זײַן אייגענע ווערט און סײַ יענעם ווערט.

די אַרבעט פֿון קינדער-גארטן צייכנט זיך אויס מיט אַ פּעדאַגאָגיק וואָס שמעלצט צונויף דאָס אויפֿפּאַסן, דאָס אַנטוויקלען, דאָס דערציען און דאָס לערנען. דאָס באַטײַט אַז דער קינדער-גארטן איז קודם-כּל פֿאַרטראַכט לטובֿת אײַער קינד, כאָטש ער פֿילט אויך אויס די ראָלע פֿון דערלויבן אײַך צו אַרבעטן אָדער צו שטודירן.

אין דער לערן-פראגראם שטייט געשריבן אז דאס שפילן זיך איז וויכטיק פאר דער אנטוויקלונג פון די קינדער און זייער לערנען זיך. דער פערסאנאל איז מחויב אין אַכט צו נעמען די מיינונגען, די אינטערעסן און די דערפארונגען פון די קינדער בשעתן אויסשטעלן דעם טאג-טעגלעכן אַרבעטספלאַן. די קינדער דאַרפן קענען עקספּערימענטירן און זיך אויסדריקן אויף פאַרשיידענע אופנים, ס' באַזונדער און ס' קאַלעקטיוו, למשל דורך געזאַנג און מוזיק, צייכענונג, טאַנץ, טעאַטער, שמועס און שר'ל בן.

די קינדער דאַרפן קריגן די מעגלעכקייט צו אַנטוויקלען זייער אייגענע קולטורעלע אידענטיטעט. די שפּראַכיקע אַנטוויקלונג פון די קינדער איז אַ וויכטיקער ענין אין קינדער-גאַרטן. דער קינדער-גאַרטן וועט מיטהעלפן אז די קינדער וואָס קומען מיט אַן אַנדער מוטערשפּראַך ווי שוועדיש זאָלן אַנטוויקלען ס' זייער שוועדיש און ס' זייער אייגענע מוטערשפּראַך.

דער קינדער-גאַרטן דאַרף זיך אַקעגנשטעלן קעגן טראַדיציאָנעלע געשלעכט-מוסטערן און ראָלעס-א' נטיילונג לויטן געשלעכט. אַלע מיידלעך און יינגלעך וועלן קריגן די זעלבע מעגלעכקייטן זיך צו אַנטוויקלען אַן שום באַגרענעצונגען.



יעדער קינדער-גארטן איז אַנדערש

די לערן-פּראָגראַם פֿאַרזיכערט אַז אַלע קינדער זאָלן געניסן פֿון אַ קינדער-גארטן פֿון דער זעלבער קוואַליטעט, אָן אונטערשייד לויטן וויינאַרט. דערפֿאַר וואָס אַלע קינדער-גערטנער באַניצן זיך מיט דער זעלבער לערן-פּראָגראַם, האָבן זיי אַלע דעם זעלביקן ציל. פֿון דעסטוועגן קען די אַרבעט אויסזען אַנדערש: דאָס וואָס איז פֿאַסיק אין איין קינדער-גארטן קען אפֿשר נישט פֿאַסן אין אַ צווייטן. די אַקטיוויטעטן דאַרפֿן צוגעפֿאַסט ווערן צו די קינדער גופֿא.

די לאַקאַלע אינסטאַנץ אָדער די אַדמיניסטראַציע פֿון אַ פֿרײַען קינדער-גארטן טראָגן דאָס לעצטע אַחריות פֿאַרן קינדער-גארטן. איר וועט זיך קענען ווענדן צו זיי אין פֿאַל ווען עס זאָלן אויפקומען פּראָבלעמען וואָס נישט איר, נישט דער פערסאָנאַל און נישט די דירעקטאָרשע פֿון קינדער-גארטן באַווײַזט נישט צו לייזן אַליין.

“דער קינדער-גארטן דאַרף צושטעלן אַרויסרופֿן פֿאַר די קינדער, כדי זיי זאָלן פֿאַרשן זייער אַרום”

פֿון דער לערן-פּראָגראַם פֿאַרן קינדער-גארטן, LPFÖ 98 (אויסגעבעטערט 2010)





מיטאַרבעט מיט דער היים

אין דער לערן-פּראָגראַם שטייט אַז די אַרבעט פֿון קינדער-גאַרטן דאַרף דורכגעפֿירט ווערן בײַ אַ נאָענטער און צוטרוילעכער מיטאַרבעט מיט דער היים. דעריבער איז וויכטיק איר זאָלט רעדן מיטן פערסאָנאַל אין פּאַל ווען איר האָט עפעס אויפֿן האַרצן. אַ גוטע געלעגנהייט דערויף איז בײַם אָפּנעמען אײַער קינד. בײַ דער געלעגנהייט דאַרף אײַך דער פערסאָנאַל דערציילן ווי דער טאָג איז אַדורך פֿאַר אײַער קינד. אויב עס איז בײַ אײַך געשען עפעס באַזונדערס וואָס עס איז כּדאַי דער פערסאָנאַל זאָל וויסן, קענט איז עס אויך דעמאָלט דערציילן.

דער פערסאָנאַל איז מחויב צו אָרגאַניזירן באַגעגענישן אויף אַרומצורעדן מיט אײַך ווי אַזוי דאָס קינד פֿאַרברענגט און אַנטוויקלט זיך און ווי עס גייט די אַרבעט פֿון קינדער-גאַרטן. די לערן-פּראָגראַם שטעלט מיט זיך פֿאַר אַן אַנשפּאַר פֿאַר אַזאַ שמועס.

“דער קינדער-גאַרטן מוז זײַן אײַנגענעם,
זיכער און דערצייעריש פֿאַר אַלע קינדער וואָס
ער נעמט אויף”

פֿון דער לערן-פּראָגראַם פֿאַרן קינדער-גאַרטן, LPFÖ 98 (אויסגעבעסערט 2010)





איר ווילט איבערלייענען די גאַנצע לערן-פּראָגראַם?

די לערן-פּראָגראַם געפינט זיך אין יעדן קינדער-גאַרטן. איר קענט באַשטעלן אַדער אַראָפּלאַדן אַ קאָפּיע פֿון דער פּראָגראַם בײַם וועבזאַרט פֿון דער שולאינסטאַנץ www.skolverket.se Skolverket, 2011

ISBN 978-91-87115-12-7

Grafisk form: AB Typoform

Omslagsfoto: Maskot

Foto inlaga: s 2 NordicPhotos, s 3 Kzenon/Shutterstock,
s 4 Yulya Shilova/Shutterstock, s 5 Michael McLain, s 6 NordicPhotos
Skolverket 2011

Skolverket